

ELISMERT VÁLLALATI NYUGDÍJ-PÉNZTÁRAK LÉTESÍTÉSE 1942-BEN

Az 1942 év folyamán a belügyminiszter 11 vállalati nyugdíjintézményt nyilvánított – alapszabályuknak jóváhagyása mellett – elismert vállalati nyugdíjpénztárrá. Az új elismert nyugdíjpénztárak létesítői és fenntartói a következő vállalatok: 1. a Bars megyei Népbank RT. és a Hungária Guttapercha és Gummiárugyár RT. együttesen; 2. a Corvin Áruház RT.; 3. az Első Budapesti Gözmalmi RT.; 4. a Győri Ipartelepek RT.; 5. a „Hanza”

Központi Szövetkezet, a „Hanza” Mezőgazdasági Szövetkezet és a „Hanza” Hitelszövetkezet, mint az O. K. H. tagja együttesen; 6. a Hungária Egyesült Gözmalomok RT.; 7. a Magyar Amerikai Olajipar RT.; 8. a Magyar Királyi Duna-Tengerhajózási RT.; 9. a Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek RT. és az érdekkörébe tartozó vállalatok; 10. a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár RT.; 11. a Stühmer Frigyes RT.

Az alábbi táblázat az új nyugdíjpénztárakra vonatkozó néhány fontosabb adatról tájékoztat.

Sorszám	Anyugdíjpénztár címe és székhelye	Taglétszám megalakulásakor	Járulék- és szolgáltatási (nyugdíj stb.) alap	Járulék-kulcs a járulék-alap %-ában	Várakozási idő	Nyugdíj a szolgáltatási alap %-ában	Özvegyi nyugdíj	Nevelési járadék
1	A Bars megyei Népbank RT. és a Hungária Guttapercha és Gummiárugyár RT. Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára; Léva	124	az évi javadalmazásnak 2600 P-ig terjedő része egészen, 2600 P-n felüli és 7800 P-ig terjedő része 50 százalékában, 7800 P-n felüli és 16.500 P-ig terjedő része 33 ¹ / ₃ százalékában	14%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 15 év	az első 10 tagsági év után 40%, minden további év után 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese
2	Corvin Áruház RT. Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	310	a törzsfizetés, de legfeljebb évi 12.000 P	13%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetén a nyugdíjpénztár megalakulásakor felvett tagoknál 10 év, a később felvett tagoknál 15 év	az első 10 tagsági év után 40%, minden további év után 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese
3	Első Budapesti Gözmalmi RT. „gróf Széchenyi István” Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	244	a készpénzilletmény 100%-a, ha a tag javadalmazásként természetbeni lakást is kap és a készpénzilletmény 80%-a, ha a tag természetbeni lakást nem kap, de legfeljebb évi 12.000 P	14%	szolgálatképtelenség, elhalálozás és a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére egyaránt 10 év	az első 10 tagsági év után 40%, minden további félév után 1%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese
4	Győri Ipartelepek RT. Alkalmazottainak Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	116	a törzsfizetés és a lakbér	13%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 20 év	az első 10 tagsági év után 40%, minden további év után 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese

Sorszám	A nyugdíjpénztár címe és székhelye	Taglétszám megalakulásakor	Járulék- és szolgáltatási (nyugdíj stb.) alap	Járulék-kulcs a járulék-alap %-ában	Várakozási idő	Nyugdíj a szolgáltatási alap %-ában	Özvegyi nyugdíj	Nevelési járadék
5	„Hanza“ Alkalmazottak Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára; Galánta	128	az összjavalmazás (fizetés, lakbér, remuneráció, rendszeresített pótlékok), de legfeljebb évi 14.000 P	13%	szolgálatképtelenség, elhalálozás és a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére egyaránt 10 év	az első 10 tagsági év után 40%, további tagsági évenként 2%, de legfeljebb évi 12.000 P	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka 10%-a, teljesen árva járadéka 20%-a a tagot illető nyugdíjnak
6	Hungária Egyesült Gőzmalomok RT. Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára; Budapest	121	a törzsfizetés és a lakbér 75%-a, de legfeljebb évi 12.000 P	18%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 15 év	az első 10 tagsági év után 40%, további tagsági évenként 2%	2/3 része a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka 10%-a, teljesen árva járadéka 20%-a a tagot illető nyugdíjnak
7	Magyar Amerikai Olajipar RT. Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	310	a törzsfizetés és a karácsonyi jutalom, de legfeljebb évi 30.000 P	10%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 15 év	10 tagsági év után 40%; minden további tagsági év után azoknál a tagoknál, akik egyetemi (főiskolai) végzettséggel léptek a fenntartó RT. szolgálatába 2,4%, a többi tagoknál 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka 10%-a, teljesen árva járadéka 20%-a a tagot illető nyugdíjnak
8	Magyar Királyi Duna - Tengerhajózási RT. Vállalati Nyugdíjpénztára; Budapest	105	a törzsfizetés	a tagok A, B, C csoportja szerint 14, 16, illetőleg 20%	szolgálatképtelenség, elhalálozás és a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére egyaránt 15 év	az első 15 év után 50%, további tagsági fél évenként az alapszabályban meghatározott tagcsoportok szerint 1—1 1/2 %	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese
9	Mezőgazdasági és Kémiai Ipari telepek RT. és az érdekkörébe tartozó Vállalatok Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	100	a törzsfizetés, a családi pótlék és a lakbér	13%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 20 év	az első 10 év után 40%, további tagsági évenként 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese
10	Richter Gedeon Vegyészeti Gyár RT. Elismert Nyugdíjpénztára; Budapest	121	a törzsfizetés, a lakbér, a jogszabály alapján járó pótlék és a vállalat által esetleg beszámítandónak minősített egyéb rendszeres járandóság 75%-a	16%	szolgálatképtelenség, elhalálozás és a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére egyaránt 10 év	az első 10 tagsági év után 40%, további tagsági évenként 2%	75 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva nevelési járadéka 10%-a, teljesen árva járadéka pedig 20%-a a szolgáltatási alapnak
11	Stühmer Frigyes RT. Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára; Budapest	128	a tagok összjavalmazásának (fizetés, lakbér, remuneráció, rendszeresített pótlékok) a RT. igazgatósága által megállapított része, de legalább 50 százaléka	13%	szolgálatképtelenség és elhalálozás esetére 10 év, a tagnak önhibáján kívüli elbocsátása esetére 15 év	az első 10 tagsági év után 40%, további tagsági évenként 2%	50 %-a a tagot illető nyugdíjnak	félárva járadéka az özvegyi nyugdíj 20%-a, teljesen árva járadéka a félárvaat illető összeg kétszerese

Az új nyugdíjpénztárak többségénél – a korábban létesített nyugdíjpénztárak többségéhez hasonlóan – a járulékot a munkaadó és a tag fele-fele arányban fizetik. Az újak között is vannak azonban olyan nyugdíjpénztárak, amelyeknél a járulék nagyobb hányadát a munkaadó fizeti. Nevezetesen:

az 1. sorszámú nyugdíjpénztárnál a 14%-os járulék-ból a tag csak 5%-ot fizet, míg a munkaadó 9%-ot;

a 2. sorszámú nyugdíjpénztárnál a tag 6.5%-ot fizet, a munkaadó legalább ugyanannyit, de ha a három évenkénti biztosítástechnikai mérleg szerint a szükséges átlagos járulék kulcsa magasabb, a különbözetet egészen a munkaadó viseli;

a 6. sorszámú nyugdíjpénztárnál a 18%-os járulék-ból 10%-ot fizet a munkaadó;

a 8. sorszámú nyugdíjpénztár alapszabálya a tagokat 3 csoportba sorozza; az *A*) csoportba tartozó gépszolgálati személyzet után 20%, a *B*) csoportba tartozó hajószemélyzet után 16% s végül a *C*) csoportba tartozó parti személyzet után 14% a járulék, a tagok azonban mindhárom csoportban csak 7%-ot fizetnek.

Figyelmet érdemel, hogy a nyugdíjpénztárak közül a 6. és 11. sorszámnak a tagok, illetőleg a nyugdíjasok (özvegyi nyugdíjasok, nevelési járadékosok) elhalálózása esetében temetkezési segítyt is folyósítanak.

Kozéky Zoltán